

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620010019
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3620010019.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 06. septembra 2021 prejednal odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Partizánske v trestnej veci obžalovaných

1/ U. C.,

nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom U., R. č. XXX/X, na verejnom zasadnutí prítomnej, a

2/ D. C.,

nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom U., R. č. XXX/X, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podala proti rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/8/2020 zo dňa 03.05.2021 a taktó jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátorky zamieta, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Na obžalovaných U. C. a D. C. podala na Okresný súd Partizánske prokurátorka Okresnej prokuratúry Partizánske obžalobu pod č. Pv 251/19/3305-34 zo dňa 10.02.2020 pre skutok právne posúdený ako prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť tak, že ako rodičia z nedbanlivosti umožnili svojim deťom mal. C. C., nar. XX.XX.XXXX, žiakovi 1. ročníka Strednej odbornej školy Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske, a mal. P. C., nar. XX.XX.XXXX, žiačke 1. ročníka Strednej odbornej školy Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske, v dobe od 02.04.2019 do 17.06.2019, teda v školskom roku 2018/2019 v Partizánskom viesť záhaľčivý život tým, že napriek upozorneniam školy a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom na ich dochádzku do školy nevenovali pozornosť ich výchove, nezaujímal sa o ich dochádzku do školy, umožnili im záškoláctvo, a tým mal. C. C., nar. XX.XX.XXXX, v školskom roku 2018/2019 237 neospravedlnených vyučovacích hodín a mal. P. C., nar. XX.XX.XXXX, mala v školskom roku 2018/2019 237 neospravedlnených vyučovacích hodín, čím svoje maloleté deti vystavili nebezpečenstvu spustnutia.

Rozsudkom súdu prvého stupňa boli obžalovaní U. C. a D. C. uznaní vinnými z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák., pretože ako rodičia z nedbanlivosti umožnili svojim deťom mal. C. C., nar. XX.XX.XXXX, žiakovi 1. ročníka Strednej odbornej školy Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske, a mal. P. C., nar. XX.XX.XXXX, žiačke 1. ročníka Strednej odbornej školy Jána J. Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske, u mal. C. C. v dobe od 02.04.2019 do 05.04.2019 a od 10.06.2019 do 21.06.2019, u mal. P. C. od 02.04.2019 do 05.04.2019, od 01.05.2019 do 31.05.2019 a od 10.06.2019 do 21.06.2019, teda v školskom roku 2018/2019 v Partizánskom

viesť záhaľčivý život tým, že napriek upozorneniam školy a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom na ich dochádzku do školy nezaujímali sa o ich dochádzku do školy, umožnili im záškoláctvo a tým mal mal. C. C., nar. XX.XX.XXXX, v školskom roku 2018/2019 za obdobie od 02.04.2019 do 05.04.2019 a od 10.06.2019 do 21.06.2019 spolu 81 neospravedlnených vyučovacích hodín a mal. P. C., nar. XX.XX.XXXX, mala v školskom roku 2018/2019 za obdobie od 02.04.2019 do 05.04.2019, od 01.05.2019 do 31.05.2019 a od 10.06.2019 do 21.06.2019 spolu 203 neospravedlnených vyučovacích hodín, čím svoje maloleté deti vystavili nebezpečenstvu spustnutia.

Obžalovaná U. C. bola za to odsúdená podľa § 251 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 37 písm. h), 38 ods. 4, 41 ods. 1 a 42 ods. 1 Tr. zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody na 16 mesiacov. Podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odložený s určením skúšobnej doby v trvaní 18 mesiacov. Súčasne jej bol podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. v rámci súhrnného trestu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest zákazu činnosti vykonávať sprostredkovateľskú činnosť s ojazdenými motorovými vozidlami na 24 mesiacov. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. boli zrušené výroky o treste odňatia slobody a zákazu činnosti z trestného rozkazu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/74/2019 zo dňa 29.11.2019, právoplatného dňa 17.12.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obžalovaný D. C. bol za to odsúdený podľa § 211 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 38 ods. 2 a 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. k peňažnému trestu vo výške 600,- €. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. bol obžalovanému ustanovený pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody na 6 mesiacov.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože voči nemu podala v neprospech obidvoch obžalovaných v zákonnej lehote prokurátorka odvolanie. V písomných dôvodoch odvolania uviedla, že napadnutý rozsudok čo do výroku o vine považuje za nezákonný a nesprávny, pretože súd prvého stupňa nedôvodne upravil skutok oproti obžalobe tak, že znížil počet neospravedlnených vyučovacích hodín, ktoré v dôsledku záškoláctva, ktoré im umožnili obžalovaní, vymeškali ich maloleté deti C. C. a P. C. v školskom roku 2018/2019. Súd prvého stupňa následne takto upravený skutok právne kvalifikoval len ako prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák. Súd prvého stupňa pritom dostatočne nezohľadnil písomné vyjadrenie lekárky maloletých MUDr. V. Y. a jej výpovede tak z prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní, z ktorých sú jednoznačne zrejmé dni, kedy maloleté deti ospravedlnila zo školy z dôvodu ich zdravotného stavu a tiež dni, kedy pre nátlak obžalovaného na ňu táto ospravedlnila deti zo školy, hoci tieto neboli choré a neboli ani na ošetrení. Zotrváva na názore, že obžalovaní sa dopustili konania uvedeného v obžalobe, teda po dlhší čas. Preto považuje za nezákonné aj výroky o trestoch v napadnutom rozsudku. U obžalovaného D. C. uviedla aj to, že možnosť jeho nápravy je diskutabilná, a preto u neho uloženie alternatívneho peňažného trestu nespĺňa kritériá individuálnej prevencie. Napokon aj výmera peňažného trestu je príliš mierna. Súd neprihliadol u tohto obžalovaného ani na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., hoci bol v minulosti trikrát súdne trestaný, z toho nie vo všetkých prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Má za to, že aj v prípade tohto obžalovaného bude len trest odňatia slobody spĺňať kritériá individuálnej a generálnej prevencie a bude dostatočným vyjadrením jeho morálneho odsúdenia spoločnosťou. Navrhla preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku výroky o vine a treste a aby podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že uzná obžalovaných vinnými na skutkovom a právnom základe v zmysle podanej obžaloby, a obžalovanú U. C. odsúdi podľa § 211 ods. 3 Tr. zák. s použitím §§ 37 písm. h), 38 ods. 4, 41 ods. 1 a 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v prvej polovici upravenej trestnej sadzby, podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. jej výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odloží a určí skúšobnú dobu v prvej polovici zákonného rozpätia. Zároveň jej podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. v rámci súhrnného trestu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uloží aj trest zákazu činnosti vykonávať sprostredkovateľskú činnosť s ojazdenými motorovými vozidlami v trvaní 24 mesiacov, a súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zruší výroky o trestoch odňatia slobody a zákazu činnosti z trestného rozkazu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/74/2019 zo dňa 29.11.2019, právoplatného dňa 17.12.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. V prípade obžalovaného D. C. tohto odsúdi podľa § 211 ods. 3 Tr. zák. s použitím §§ 37 písm. m) a 38 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody v prvej polovici upravenej trestnej

sadzby a podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 50 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odloží s určením skúšobnej doby v prvej polovici zákonného rozpätia.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní zotrval prítomný prokurátor krajskej prokuratúry na dôvodoch uvedených v písomnom odvolaní podriadenej prokuratorky. Naopak obidvaja obžalovaní na verejnom zasadnutí uviedli, že súhlasia s napadnutým rozsudkom.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k takému záveru, že odvolanie prokuratorky nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Rovnako nemá odvolací súd výhrady k zákonnosti a odôvodnenosti výroku o vine. Súd prvého stupňa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na výsledky vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, o ktoré oprel svoje skutkové úvahy o tom, že mierne pozmenený skutok (oproti obžalobe) v prospech obžalovaných uvedený vo výrokovej časti rozsudku sa stal, a že ho spáchali obidvaja obžalovaní. S jeho úvahami sa odvolací súd stotožňuje, a považuje ich za správne.

K odvolacím námietkam prokurátora uvádza odvolací súd nasledovné.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie správne odôvodnil tým, že postupom lekárky MUDr. V. Y., kedy táto niekedy nevyžadovala osobné vyšetrenie dieťaťa, sa mohlo najmä v spojitosti s tým, že dieťa neprišlo na kontrolu stať, že liečba mohla byť ukončená svojvoľne rodičom a ospravedlnenka zabezpečovaná dodatočne. Aj takéto ochorenia dieťaťa evidovala v zdravotnej karte detí. Lekárka totiž neeviduje v zdravotnej karte „ospravedlnenky“, ale dobu liečby dieťaťa. Obdobia, kedy deti nechodili do školy a mali neospravedlnené hodiny, ktoré boli zohľadnené vo výroku o vine, zahŕňajú len hodiny nepokryté nijakou, ani len dodatočnou ospravedlnenkou.

Odvolací súd sa tiež stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, ak tento v súlade so zásadou in dubio pro reo, teda v prospech obžalovaných, zohľadnil rozporuplnú výpoveď svedkyne MUDr. V. Y. na hlavnom pojednávaní, kde na rozdiel od svojho písomného vyjadrenia a výpovede z prípravného konania uviedla, že všeobecne (aj u nej) je taká prax, že ordinuje liečbu „na diaľku“ a zaeviduje dieťa ako choré, čo sa mohlo stať aj v tomto prípade, ale na podrobnosti už si nepamätala. Zároveň uviedla to, že ospravedlnenky sa vypisovali postupne, pričom uviedla, že dňa 03.06.2019 si pamätá, že vystavovala aj tie májové. Či ale deti boli alebo neboli choré, to už uviesť nevedela. Teda bolo správne konštatovanie súdu prvého stupňa, že nebolo možné bez dôvodnej pochybnosti presne označiť zavinené obdobie, a ani určiť počet neospravedlnených hodín detí.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa potom v súlade s vyššie uvedeným vykonal správny výpočet obdobia a počtu zameškaných vyučovacích hodín u obidvoch maloletých detí, a pri zachovaní totožnosti skutku upravil dobu páchania trestnej činnosti, pretože z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo aj to, že neospravedlnené absencie skončili až dňom 21.06.2019. Takisto nebolo dostatočne preukázané, že by obžalovaní nevenovali pozornosť výchove maloletých detí, a preto aj vypustenie tejto časti skutkovej vety z podanej obžaloby možno považovať za správne.

Ako správny napokon odvolací súd považoval aj záver súdu prvého stupňa, že ustálené obdobie páchania trestnej činnosti nie je možné považovať za závažnejší spôsob konania - po dlhší čas, pretože nedosahuje dĺžku aspoň jedného školského polroka, resp. dobu 6 mesiacov v rámci školského roka. Za toto obdobie absencie dochádza hlavne u slabších študentov k veľkému deficitu vedomostí, ktoré by v rámci výuky mali obsiahnuť.

K tomu odvolací súd dodáva, že vo všeobecnosti pre všetky do úvahy prichádzajúce prípady nie je možné vymedziť, aký čas sa považuje za dlhší. Súdna prax však čiastočne ustálila, že ak ide o trestný čin s prísnejšou trestnou sadzbou, bude „dlhší čas“ kratší ako pri trestných činoch s miernejšou trestnou sadzbou, kde bude logicky dlhší. Pre trestný čin podľa § 211 ods. 1 Tr. zák. je zákonom ustanovená

trestná sadzba trestu odňatia slobody až na 2 roky, teda ide o trestný čin menej závažný. Preto pre naplnenie zákonného znaku „dlhší čas“ u tohto trestného činu sa vyžaduje dlhší časový úsek, ktorý je vyjadrením intenzity trestnej činnosti. Súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, že vzhľadom na charakter tohto trestného činu je vylúčené posudzovať „dlhší čas“ iba matematickým výpočtom vymeškaných vyučovacích hodín, ale je potrebné zohľadniť aj okolnosti spáchania trestnej činnosti, vrátane nedbanlivostnej formy zavinenia obžalovaných.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uzatvára, že súd prvého stupňa konanie obidvoch obžalovaných pri miernom pozmenení skutku oproti podanej obžalobe, avšak bez narušenia jeho skutkovej totožnosti, správne (v ich prospech) posúdil ako prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák. spáchaný vo forme vedomej nedbanlivosti.

V tejto súvislosti odvolací súd len záverom poznamenáva, že neunikla jeho pozornosti určitá nepresnosť v rozsudku súdu prvého stupňa, keď v skutkovej vete je uvedené, že obžalovaní ako rodičia z nedbanlivosti umožnili svojim deťom ... viesť záhaľčivý život. V právnej vete je uvedené, že z nedbanlivosti vydali osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožnili jej viesť záhaľčivý život. Naproti tomu v písomnom odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa (na strane 8 druhý odsek) je uvedené, že obžalovaní ako rodičia detí úmyselne umožnili deťom viesť záhaľčivý život. Táto nepresnosť však nemala žiaden vplyv na závery o vine skonštatované súdom prvého stupňa

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v otázke uložených trestov obidvom obžalovaným, ktoré považuje za primerané, zákonné, spravodlivé, a schopné splniť svoj prevýchovný účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

K odvolacím námietkam prokurátora uvádza odvolací súd nasledovné. Prvá odvolacia námietka prokurátora smerovala do prísnejšieho posudzovania konania obžalovaných, k čomu sa už odvolací súd vyjadril v rámci svojich úvah vyššie. Správne preto súd prvého stupňa v otázke druhu a výmery trestu vychádzal z trestnej sadzby trestu odňatia slobody až na 2 roky (§ 211 ods. 1 Tr. zák.), resp. v prípade obžalovanej U. C. z trestnej sadzby trestu odňatia slobody trestného činu najprísnejšie trestného, nakoľko jej ukladal správne súhrnný trest s použitím §§ 41 ods. 1 a 42 ods. 1 Tr. zák., t.j. 6 mesiacov až 3 roky (§ 251 ods. 2 Tr. zák.). Obžalovanú totiž odsudzoval za 2 trestné činy, resp. jej ukladal trest za (všetky) trestné činy, ktoré spáchala skôr, ako jej bol doručený skorší (odsudzujúci) trestný rozkaz Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/74/2019 zo dňa 29.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.12.2019 a ktorým bola odsúdená pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods.1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. Zároveň obligatórne (povinne) zrušil aj výrok o trestoch uložených jej týmto trestným rozkazom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Druhá odvolacia námietka prokurátora smerovala do nedôvodného nepriznania jednej priťažujúcej okolnosti v prípade obžalovaného D. C. - § 37 písm. m) Tr. zák. Priznanie tejto priťažujúcej okolnosti prichádza do úvahy len v prípade, ak páchatel už bol za trestný čin odsúdený, a ak sa u tohto odsúdenia neuplatní zákonná fikcia, že sa na páchatela hľadí, akoby nebol odsúdený, alebo ak toto predchádzajúce odsúdenie nebolo ešte zahladené. To ale neplatí za každých okolností, pretože podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť súd nemusí prihliadať. Povahou predchádzajúceho odsúdenia sa tu rozumie nielen charakter a závažnosť predchádzajúceho trestného činu a druh a výmera trestu, ktorý bol páchatelovi uložený, ale aj všetky ďalšie okolnosti spojené s odsúdením (napríklad doba, ktorá od odsúdenia uplynula, skutočnosť, či trest vykonal, ako sa správal od predchádzajúceho odsúdenia, prípadne po vykonaní trestu, vzťah predchádzajúceho a teraz súdeného trestného činu a pod.). Z pohľadu takto naznačených „kritérií“ sa preto odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že nie sú dané dôvody na priznanie tejto priťažujúcej okolnosti, nakoľko jediné odsúdenie, na ktoré sa v tejto súvislosti môže prihliadať, je za majetkovú (a násilnú) trestnú činnosť ešte z marca 2007, pričom z uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody bol podmiennečne prepustený v septembri 2008 (a v skúšobnej dobe sa osvedčil), teda viac ako 10 rokov pred spáchaním skutku v prejednávanej veci.

Odvolací súd potom uzatvára, že uloženie súhrnného podmiennečného trestu odňatia slobody obžalovanej U. C., pri súčasnom zrušení výroku o treste zo skoršieho trestného rozkazu a nanovo uloženom treste zákazu činnosti vykonávať sprostredkovateľskú činnosť s ojazdenými motorovými

vozidlami, ako aj uloženie peňažného trestu obžalovanému D. C., s určením náhradného trestu odňatia slobody v prípade úmyselného zmarenia jeho výkonu, nemožno vzhľadom k osobám obžalovaných, okolnostiam prípadu a aj nedbanlivostnej forme spáchanej trestnej činnosti považovať za neprimerane mierne, ako to má na mysli ustanovenie § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Uloženie takýchto trestov bolo v súlade so zákonnými ustanoveniami uvedenými vo výrokovej časti napadnutého rozsudku súd prvého stupňa riadne a presvedčivo odôvodnil. V prípade obžalovaného D. C. ani odvolací súd nemal pochybnosť o tom, že bude schopný zaplatiť takto uložený peňažný trest.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd odvolanie prokurátorky podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.